

دی‌دگا

شماره: ۱۹۰

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۸/۲۵

موضوع: صادرات فن‌آورانه (هایتك)

تهیه و تنظیم: امین مالکی

توضیح اجمالی:

- بازار جهانی محصولات هایتك به دلیل ضریب نفوذ بالای این محصولات در بازار، سیکل عمر کوتاه و تغییر و تحول بالای آنها، بهره‌گیری از تکنولوژی‌های نو در محصول و فرایند تولید، سهم چشمگیر نفوذ دانش در محصولات و فرایند تولید و ارزش افزوده بالا ناشی از بکارگیری تکنولوژی‌های عام نوظهور، از شرایط بسیار مساعدی در حال حاضر برخوردار است.
- از زمان ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه مقام معظم رهبری و تاکید ایشان بر کسب دانش و فن آوری‌های نو (بندهای ۷-۵ و ۱-۴۵)، مشارکت در تولید علم و فن آوری با دیگر کشورها (بندهای ۴-۷ و ۳۰) و از همه مشخص تر، تولید و صادرات محصولات با فن آوری بالا (بند ۲۹)، شاهد سیاست‌گذاری‌های مناسبی در این زمینه بوده‌ایم.

نکات کلیدی:

- صادرات غیرنفتی به لحاظ سطوح تکنولوژیک قابل تقسیم به پنج دسته «غیرتکنولوژیک»، «پایین»، «متوسط پایین»، «متوسط بالا» و «بالا» است که به ترتیب در هفت ماه اول سال جاری ۱۱.۸، ۱۲، ۴۳.۴، ۳۲.۳ و ۶.۰ درصد صادرات غیرنفتی را به خود اختصاص داده‌اند. این نسبت برای هفتماه اول سال ۱۳۸۹ به ترتیب برابر ۱۷.۲، ۱۳.۸، ۳۵.۲، ۳۳.۲ و ۶.۰ درصد بوده است.
- بررسی وضعیت صادرات فن‌آورانه از ابتدای سال ۱۳۸۹ به این سو نشان می‌دهد که میزان صادرات این محصولات در هفت ماهه سال جاری نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل بالغ بر ۲۵ درصد رشد داشته و از ۸۳ میلیون دلار در هفت ماهه سال ۱۳۸۹ به ۱۰۴ میلیون دلار در هفت ماهه سال ۱۳۹۰ رسیده است.
- این روند مثبت در سایر محصولات تکنولوژی بر صادراتی در سطوح متوسط (مدیوم) و پایین نیز مشاهده می‌شود. صادرات با تکنولوژی «متوسط پایین» در هفتماهه اول سال جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل بیش از ۵۰ درصد رشد داشته که این عدد برای صادرات با تکنولوژی «متوسط بالا» به ۲۰ درصد می‌رسد.
- ساختار صادرات غیرنفتی کشور طی یک سال گذشته از خام فروشی و صادرات محصولات با تکنولوژی پایین فاصله گرفته است. رشد منفی ۱۵ درصدی صادرات محصولات «غیرتکنولوژیک» در هفتماهه اول سال جاری نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل و رشد ناچیز ۷ درصدی صادرات محصولات با تکنولوژی پایین (در مقایسه با محصولات تکنولوژی بر) همگی نشانه‌های مشتبی از عزیمت تدریجی صادرات غیرنفتی کشور به سمت ترکیب صادرات فن‌آورانه است.
- شناسایی و کمک به حذف موانع مقرراتی، اولویت در اعطای مشوق‌های صادراتی، کمک به بازاریابی و تبلیغات کالاها و خدمات، تقبل بخشی از هزینه‌های اداری مجوز فروش و بهره‌برداری، حمایت از ایجاد کنسرسیوم‌های صادراتی، خوش‌های صادراتی و شرکت‌های مدیریت صادرات، ارائه تسهیلات ویژه توسط بانک توسعه صادرات و صندوق ضمانت، ایجاد خط سبز گمرکی برای مواد اولیه و افلام ضروری، تشویق صادرکنندگان بر ترکالاها و خدمات مذکور از طریق گنجاندن آنها در صادرکنندگان نمونه و برتر، حمایت از تحقیق و توسعه و تجاری سازی اختراعات از جمله راهکارهای اصلی توسعه صادرات فن‌آورانه شناخته می‌شوند.

تأیید رئیس موسسه:

تأیید رئیس گروه مشاوران: